

ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสด
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Relationship Between Tax Planning and Cash Flow Ratio of Company Listed in
The Stock Exchange of Thailand

พรณทิพย์ อย่างกลั่น¹ และ วัชรนพวงศ์ ยอดราช²
Phanthip Yangklan¹ and Wattanapong Yodrach²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม¹
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พื้นที่บพิตรพิมุข จักรวรรดิ²
School of Accountancy, Sripatum University, Thailand¹
Department of Accounting, Faculty of Business Administration- Bophit Phimuk Chakkrawat,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand²
Corresponding Author, E-mail: phanthip.ya@spu.ac.th¹

Received: 2024-11-28; Revised: 2025-3-30; Accepted: 2025-3-31

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากงบการเงินระหว่างปี พ.ศ. 2564 ถึง 2566 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและได้ข้อมูลครบถ้วน จำนวน 529 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรอิสระคือการวางแผนภาษี และตัวแปรตามคืออัตราส่วนกระแสเงินสด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล สำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้สมการการวิเคราะห์การถดถอยเส้นตรงแบบพหุคูณ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนภาษีที่ใช้การวัดค่าด้วยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด และผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสด โดยการวางแผนภาษีด้วยการหาอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกระแสเงินสดมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกิดขึ้นในงวดปัจจุบันมีผลต่อกระแสเงินสดของกิจการ ดังนั้น บริษัทควรต้องมีการวางแผนภาษีซึ่งจะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีลดลงและส่งผลกระทบต่อกำไรที่เพิ่มขึ้น การวางแผนภาษีสามารถทำได้โดยการเลือกใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งถ้าบริษัทใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทางภาษีได้ก็จะส่งผลทำให้บริษัทเสียภาษีลดลง นอกจากนั้นบริษัทที่มีการวางแผนภาษีอย่างถูกต้องจะทำให้บริษัทไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในภายหลัง แต่ถ้าบริษัทมีการวางแผนภาษีที่ผิดพลาดบริษัทก็จะมีค่าใช้จ่ายภาษีเพิ่มขึ้นส่งผลให้กระแสเงินสดลง บริษัทจะต้องติดตามประกาศเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีความระมัดระวังเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์อย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ: การวางแผนภาษี, อัตราส่วนกระแสเงินสด, ภาษีเงินได้นิติบุคคล

Abstract

This research aims to study relationship between tax planning cash flow ratio of listed company in the stock exchange of Thailand. Financial data was collected from company listed in stock exchange of Thailand between 2021 – 2023 and found that 529 companies had completed data. Independent variable was tax planning and dependent variables was cash ratio. Minimum, maximum, mean, and standard deviation were used for data analyzed. Multiple linear regression was used for hypothesis testing and analyzed for relationship between variables at 0.05 significant level.

The result found that tax planning which measured of the effective tax rate, actual corporate income tax expenses under the cash fundamental, and the difference between the corporate income tax rate according to accounting principles and tax rules measured had positive relation with cash ratio. Tax planning by measured effective tax rate had the most correlation with cash ratio. This reflected that actual income tax expense in current period affected company cash flow. Therefore, company should have tax planning which will reduce tax payment and increase more profit. Tax planning can be done by choosing tax benefits. If company use any of tax benefits, it will reduce tax payment of company. Moreover, company will not have to pay penalties and surcharges if they have a correct tax planning but an incorrect tax planning will lead to incremental tax payment as a result, cash flow has decreased. The Company must follow the announcement of tax benefits and be strict about the use of benefits.

Keywords: Tax Planning, Cash Flow Ratio, Corporate Tax

บทนำ

ภาษีอากรเป็นรายได้ที่สำคัญของประเทศซึ่งจะจัดเก็บจากผู้มีเงินได้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ ภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายการเงินและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสะดวกสบายทางด้านระบบสาธารณสุขโรคต่าง ๆ ที่รัฐได้อำนวยความสะดวกให้ ในขณะที่เดียวกันการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับธุรกิจก็กลายเป็นภาระที่จะลดรายได้สุทธิของกิจการ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องหาวิธีเพื่อลดภาระภาษีให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การวางแผนภาษีคือพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ ที่ถูกต้องตามกฎหมายขององค์กรธุรกิจ หลังจากการศึกษากฎหมายภาษีแล้ว องค์กรจะดำเนินการวางแผนและจัดการกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การดำเนินงาน การลงทุน และการจัดหาเงินทุน ภายใต้กรอบของกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถลดภาระภาษีให้กับธุรกิจได้ (Zhao & Lu, 2019) ทั้งนี้การวางแผนภาษีจะต้องให้ถูกต้องหลักกฎหมายหรือประมวลรัษฎากรเพื่อให้เสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วน ในฐานะธุรกิจที่ดีและใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลง ไม่ต้องเสียภาษีมากเกินไป รวมถึงไม่ต้องชำระภาษีเพิ่มหรือเสียค่าปรับโดยใช่เหตุ การวางแผนภาษีจะส่งผลให้รายได้สุทธิเพิ่มขึ้นและจะช่วยเพิ่ม

เงินทุนให้กับธุรกิจ (Zhao & Lu, 2019) ธุรกิจโดยส่วนใหญ่เลือกที่จะจ่ายภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าหรือเพื่อลดภาษีที่ต้องชำระ เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของบริษัทคือการมุ่งเน้นที่การลดค่าใช้จ่ายทางภาษีอัตราภาษี การวางแผนภาษีเป็นความพยายามอย่างยิ่งของผู้เสียภาษีที่จะขจัด ลด หรือกระจายภาระภาษีโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย โดยการใช้จ่ายช่วยเหลือ การยกเว้น นโยบาย แนวทาง แรงจูงใจ และการผ่อนปรนทั้งหมดที่มีอยู่ของมาตรการด้านภาษี

การหลีกเลี่ยงภาษีเป็นการกระทำผิดกฎหมายภาษีที่ฉ้อฉล การบิดเบือนโดยเจตนา หรือปกปิดข้อเท็จจริง และตัวเลขด้วยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงการจ่ายหรือลดจำนวนภาษีที่ต้องชำระ การกระทำที่ละเว้นหรือกระทำการดังกล่าวอาจรวมถึงการไม่จ่ายภาษี เช่น การหักภาษี ณ ที่จ่ายและไม่ยื่นแบบแสดงรายการ การละเว้นหรือแจ้งรายการที่ไม่ถูกต้องจากแบบแสดงรายการ การเรียกร้องการบรรเทาภาษีซึ่งจะอยู่ในภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น กรณีบุตรที่ไม่มีอยู่จริง การรายงานรายได้ต่ำกว่าความเป็นจริง การบันทึกรายการธุรกรรมที่สมมติขึ้น การรายงานค่าใช้จ่ายเกินจริง จนถึงขณะนี้ การหลีกเลี่ยงภาษียังคงเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญในเศรษฐกิจโลกที่เกือบทุกประเทศยังคงต้องต่อสู้ดิ้นรนต่อไป (Tsado & Gunu, 2016) Khan & Safiuddin (2016) ให้ความเห็นว่าการวางแผนภาษีขององค์กรที่ไม่ดีจะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งส่งผลให้ผลกำไรของบริษัทลดลงเนื่องจากต้องชำระค่าปรับหรือเบี้ยปรับเงินเพิ่ม ดังนั้น การจัดการวางแผนภาษีที่ไม่ดีจึงส่งผลโดยตรงต่อผลการดำเนินงานของบริษัท (Garanina, & Petrova, 2015) การวางแผนภาษีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสภาพคล่องและผลกำไรขององค์กรส่งผลต่อการอยู่รอดขององค์กรใด (Ikpefan & Owolabi, 2014) บริษัทต้องมีวิธปฏิบัติเพื่อลดจำนวนภาษี เช่น บริษัทได้กระจายค่าใช้จ่ายจำนวนมากไปยังสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยสินทรัพย์เหล่านี้มีไว้เพื่อระยะยาว หรือการลงทุนในรูปแบบอื่นที่เป็นไปตามมาตรการภาษี

การศึกษาเชิงประจักษ์หลายงานแสดงให้เห็นว่าการวางแผนภาษีมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดของบริษัท (Desai & Dharmapala, 2008) ในการคำนวณภาษีนั้นถือว่าการวางแผนภาษีของบริษัทเป็นการเพิ่มกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน แต่จะไม่เพิ่มกระแสเงินสดที่ผู้ถือหุ้นเข้าถึงได้เนื่องจากจะมีภาษีของเงินปันผลเกิดขึ้น (Amiram, Bauer, & Frank, 2019) นอกจากนี้ Kroes & Manikas (2014) ได้กล่าวไว้ว่า นโยบายการดำเนินงานของธุรกิจและกระแสเงินสดของบริษัทมีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก ปัจจัยหนึ่งที่ยังคงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้คนคือการชำระภาษี (Zhao & Lu, 2019) ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงเน้นการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร โดยผลการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์กับผู้บริหารจากการวางแผนภาษีเพื่อให้กระแสเงินสดเพิ่มขึ้น และยังเป็นข้อมูลให้กับนักลงทุนได้ทราบถึงกระแสเงินสดในมุมมองของการวางแผนภาษีเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเรื่องการวางแผนภาษีได้รับการสนใจเมื่อ Hoffman (1961) ได้มีการกล่าวถึงทฤษฎีการวางแผนภาษีของฮอฟแมนเป็นแบบจำลองที่เชื่อมโยงบทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านภาษีกับการบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการวางแผนภาษี แบบจำลองนี้มีมุมมองหลัก 4 ประการเกี่ยวกับการวางแผนภาษีว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ถือเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์หาก “ดำเนินการตามขั้นตอนที่เป็นทางการ” ผู้วางแผนภาษีอาจไม่ได้รับผลประโยชน์สูงสุดเสมอไปเนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติอย่างเต็มที่ และแม้ว่าการวางแผนภาษีจะมีประโยชน์ แต่ผู้เสียภาษีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะตระหนักถึงการวางแผนภาษี (Abdul Wahab, 2010) และควรสังเกตว่าการวางแผนภาษีอาจไม่สามารถดำเนินการได้เป็นเวลานาน เนื่องจากหน่วยงานภาษีจะทำการปิดช่องโหว่หรือความคลุมเครือในกฎหมายภาษี (Hoffman, 1961) แม้ว่าการวางแผนภาษีจะไม่สร้างปัญหาให้กับหน่วยงาน แต่การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารโดยมิชอบอาจทำให้เกิดข้อขัดข้องของการวางแผนภาษีของบริษัทกับการดำเนินงานได้ ซึ่งการดำเนินงานของธุรกิจมีวัตถุประสงค์หลักคือการเพิ่มความมั่งคั่งให้กับผู้ถือหุ้น (Mahirun & Kushermanto, 2018)

ในขณะที่ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ปัญหาของตัวแทนทั่วไปอาจเกิดขึ้นจากการวางแผนภาษีและ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้บริหาร (ตัวแทน) และผู้ถือหุ้น (ตัวการ) สำหรับผู้บริหารนั้นคำตอบแทนถือเป็นแรงจูงใจที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัว โดยจะเชื่อมโยงกับกำไรที่เพิ่มขึ้นของกิจการ (Desai & Dharmapala, 2006) ผู้บริหารมักดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของตนเองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว จากข้อมูลข้างต้นนำไปสู่ “มุมมองของหน่วยงานต่อการวางแผนภาษี” ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การวางแผนภาษีเชิงรุกภายใต้รูปแบบตัวการและตัวแทนของบริษัทนั่นเอง (Usman, Okaiwele & Asuquo, 2020) การวางแผนภาษีอาจนำไปสู่การประหยัดต้นทุนและค่าใช้จ่ายของกิจการที่ต้องเสียไป ทำให้ผู้ถือหุ้นมีอำนาจในการสร้างกระแสเงินสด ซึ่งในทางกลับกันสามารถกระตุ้นการลงทุนต่อเนื่องที่ส่งผลให้มูลค่าโดยรวมของบริษัทเพิ่มขึ้นในที่สุด อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมาอัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ในประเทศอื่นๆ ในเอเชียแปซิฟิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามอัตราเงินเฟ้อในประเทศเหล่านี้ แนวโน้มนี้สร้างความกังวลให้กับบริษัท เนื่องจากคาดว่าจะลดผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น ปัญหานี้เกี่ยวข้องกับการเพิ่มกระแสเงินสดอิสระ (FCF) (Udomrattanasup & Jarutakanont, 2022; Ghazalat, 2024)

นอกจากนี้การวางแผนภาษียังสร้างโอกาสในการลงทุนที่ทำกำไรได้แต่มีความเสี่ยงสำหรับบริษัทที่ต้องการเพิ่มกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับ (Duhoon & Singh, 2023) กลยุทธ์ดังกล่าวก่อให้เกิดความท้าทายหลายประการสำหรับบริษัทต่าง ๆ รวมถึงความจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างถูกต้องแม่นยำในทุกธุรกรรมและงบการเงิน บริษัทต่าง ๆ ที่ใช้การวางแผนภาษียังต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการถูกปรับและความเสียหายต่อชื่อเสียงในกรณีที่มีการละเมิดกฎหมาย รวมถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อบังคับที่อาจทำให้ความพยายามในการวางแผนภาษีของบริษัทต้องลดลง (Donohoe, 2015)

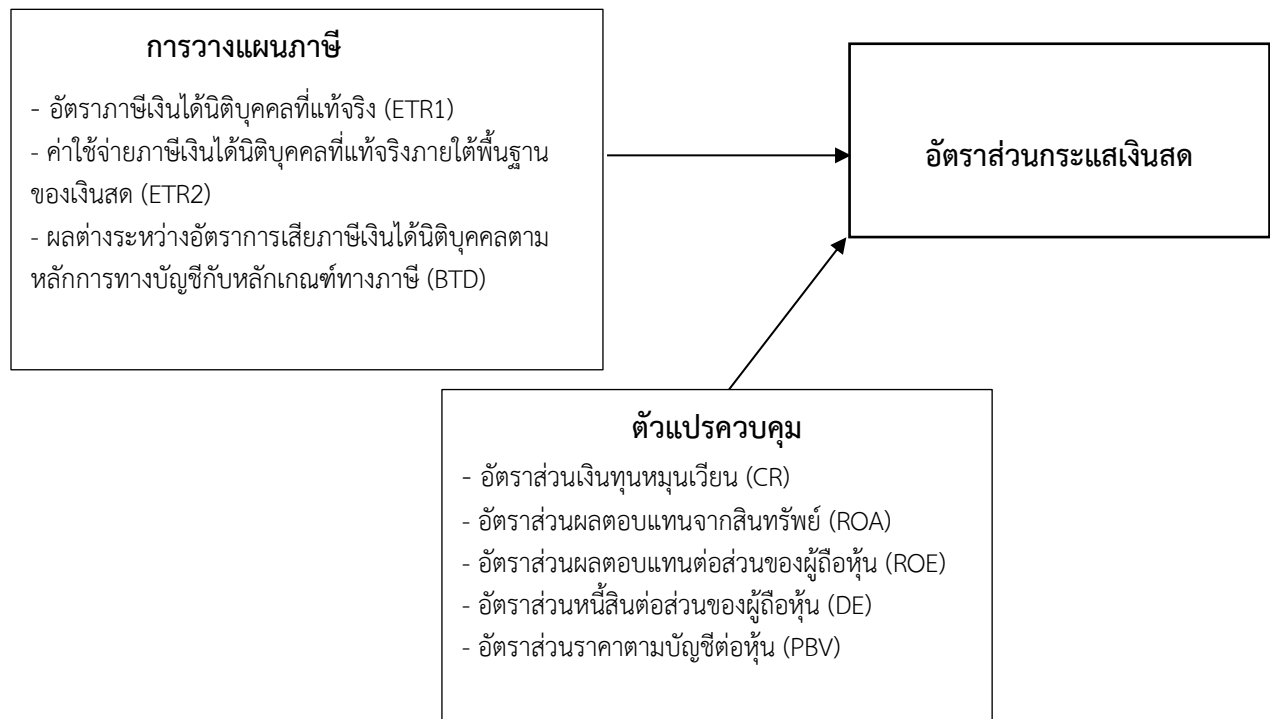
ความสามารถของบริษัทในการสร้างกระแสเงินสดนั้นถูกระบุไว้ในกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน นักวิเคราะห์ทางการเงินเห็นว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานควรนำไปใช้เพื่อกระจายกำไรและเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้ถือหุ้น การวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบของการวางแผนภาษีและกระแสเงินสดในบริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศบราซิลยังพบว่าการวางแผนภาษีและกระแส

เงินสดจากการดำเนินงานมีผลต่อความพยายามในการลดภาวะภาษีเงินได้ ได้ในเวลาเดียวกัน (Souza et al., 2023)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาเขียนกรอบแนวคิดการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ทำการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถเขียนสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 3 ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2567 จำนวน 704 บริษัท ตัดบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 71 บริษัท คงเหลือประชากร จำนวน 633 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2567) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลของบริษัททั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทำการตรวจสอบซึ่งได้ข้อมูลครบถ้วนทุกตัวแปร จำนวน 529 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 83.57) เป็นข้อมูลจากงบการเงินระหว่างปี พ.ศ. 2564 ถึง 2566

ตารางที่ 1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม	จำนวนบริษัท	
	ประชากร	ร้อยละ
บริการ	124	23.441
สินค้าอุตสาหกรรม	97	18.337
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	95	17.958
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	68	12.854
ทรัพยากร	63	11.909
เทคโนโลยี	42	7.940
สินค้าอุปโภคบริโภค	40	7.561
รวม	529	100.000

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2567

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบและเปิดเผยในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจัดเก็บจากฐานข้อมูลของ Set Smart แล้วนำมาแทนค่าในสูตรเพื่อหาค่าของตัวแปรที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวัดค่าตัวแปรและสูตรการคำนวณ

ตัวแปร	สัญลักษณ์	สูตรการคำนวณ
ตัวแปรอิสระ		
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	ETR1	ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน / กำไรทางบัญชีก่อนหักค่าใช้จ่ายทางภาษี
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ภายใต้อัตราฐานของเงินสด	ETR2	(ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล-ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลรอดตัดบัญชี) / กำไรก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล
ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี	BTD	กำไรก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล - กำไรทางภาษี

ตัวแปร	สัญลักษณ์	สูตรการคำนวณ
ตัวแปรตาม		
อัตราส่วนกระแสเงินสด	CF	กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน/ยอดขาย
ตัวแปรควบคุม		
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	CR	สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ROA	(กำไรสุทธิ / สินทรัพย์รวม) * 100
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ROE	(กำไรสุทธิ / ส่วนผู้ถือหุ้น) * 100
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	DE	(หนี้สิน / ส่วนของผู้ถือหุ้น) * 100
อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น	PBV	(ราคาปิดของหุ้นสามัญ * ((จำนวนหุ้นสามัญ + จำนวนหุ้นบุริมสิทธิ์) - จำนวนหุ้นซื้อคืน) / ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (รวมมูลค่าหุ้นที่ถือโดยบริษัทย่อย)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล สำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้สมการการวิเคราะห์การถดถอยเส้นตรงแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\text{Cash Flow}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{ETR1}_{i,t} + \beta_2 \text{CR}_{i,t} + \beta_3 \text{ROA}_{i,t} + \beta_4 \text{ROE}_{i,t} + \beta_5 \text{DE}_{i,t} + \beta_6 \text{PBV}_{i,t} + e_{i,t} \quad (1)$$

$$\text{Cash Flow}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{ETR2}_{i,t} + \beta_2 \text{CR}_{i,t} + \beta_3 \text{ROA}_{i,t} + \beta_4 \text{ROE}_{i,t} + \beta_5 \text{DE}_{i,t} + \beta_6 \text{PBV}_{i,t} + e_{i,t} \quad (2)$$

$$\text{Cash Flow}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{BTD}_{i,t} + \beta_2 \text{CR}_{i,t} + \beta_3 \text{ROA}_{i,t} + \beta_4 \text{ROE}_{i,t} + \beta_5 \text{DE}_{i,t} + \beta_6 \text{PBV}_{i,t} + e_{i,t} \quad (3)$$

เมื่อ

$\text{Cash Flow}_{i,t}$	คือ อัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัท i ปีที่ t
$\text{ETR1}_{i,t}$	คือ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงของบริษัท i ปีที่ t
$\text{ETR2}_{i,t}$	คือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสดของบริษัท i ปีที่ t
$\text{BTD}_{i,t}$	คือ ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีของบริษัท i ปีที่ t
$\text{CR}_{i,t}$	คือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท i ปีที่ t
$\text{ROA}_{i,t}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ปีที่ t
$\text{ROE}_{i,t}$	คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท i ปีที่ t
$\text{DE}_{i,t}$	คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท i ปีที่ t
$\text{PBV}_{i,t}$	คือ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นของ บริษัท i ปีที่ t
$e_{i,t}$	คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

การศึกษาข้อมูลการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของปี 2564 – 2566 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- อัตราส่วนกระแสเงินสด : CF	-1.328	2.480	0.002	0.176
- อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง : ETR1	-2.954	2.987	0.019	0.775
- ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด : ETR2	-0.085	2.666	0.040	0.144
- ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี : BTD	-0.590	3.052	0.083	0.455
- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน : CR	-0.212	3.006	0.073	0.281
- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ : ROA	-12.062	7.115	0.043	0.553
- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : ROE	-23.165	2.768	0.012	0.760
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : DE	-0.679	2.918	0.084	0.571
- อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น : PBV	-2.954	2.987	0.019	0.775

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรในภาพรวมของปี 2564 – 2566 พบว่าอัตราส่วนกระแสเงินสดมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -1.328 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.480 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.002 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.176 ตัวแปรที่ใช้วัดการวางแผนภาษีประกอบด้วย 3 ตัวแปร โดยมีข้อมูลเบื้องต้นดังนี้ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -2.954 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.987 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.019 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.775 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสดมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.085 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.666 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.040 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.144 และผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมียุทธศาสตร์ค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.590 ค่าสูงสุดเท่ากับ 3.052 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.083 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.455 ตามลำดับ สำหรับตัวแปรควบคุม 5 ตัวแปร ประกอบไปด้วยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.212 ค่าสูงสุดเท่ากับ 3.006 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.073 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.281 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -12.062 ค่าสูงสุดเท่ากับ 7.115 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.043 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.553 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -23.165 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.768 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.012 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.760 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.679 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.918 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.084 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.571 และอัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อ

หุ้มนีค่าต่ำสุดเท่ากับ -2.954 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.987 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.019 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.775 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสด

ตัวแปร	CF	ETR1	ETR2	BTD	CR	ROA	ROE	DE	PBV
CF	1								
ETR1	0.152*	1							
ETR2	0.283*	0.345*	1						
BTD	0.246*	0.189*	0.174*	1					
CR	0.241*	0.058*	0.148*	0.367*	1				
ROA	0.063*	0.038	0.050*	0.074*	0.563*	1			
ROE	0.207*	0.184*	0.196*	0.056*	0.421*	0.117*	1		
DE	0.285	0.239*	0.291	0.075	0.182	0.170*	0.215*	1	
PBV	0.293*	0.252*	0.302	0.068	0.049	0.174	0.217	0.108	1

**ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 *ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า อัตราส่วนกระแสเงินสด (CF) มีความสัมพันธ์กับอัตรารายได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR1) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด (ETR 2) และผลต่างระหว่างอัตรารายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี (BTD) โดยมีค่าเท่ากับ 0.152 0.283 และ 0.246 ตามลำดับ นอกจากนี้จากตารางที่ 3 ยังแสดงให้เห็นว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันมากกว่า 0.8 (อินทชัย ตรีวานิช, 2552) แสดงให้เห็นว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงเส้นตรง (Multicollinearity) ที่ตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมมีความสัมพันธ์กันเองมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์หาค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Tolerance) ซึ่งหาค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้มีค่าเข้าใกล้ 1 และค่าการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor : VIF) หากมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความเป็นอิสระต่อกัน ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ของตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมมีค่าที่เข้าใกล้ 1 หรือมากกว่า 0.2 ในทุกแบบจำลอง (Pedhazur, 1997) และมีค่าการขยายตัวของความแปรปรวนน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน สามารถนำไปทำการวิเคราะห์ตามแบบจำลองที่กำหนดไว้ได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การทดสอบค่าความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุเชิงเส้น (Multicollinearity)

สมการ	การวางแผนภาษี	Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	- อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง : ETR1	0.746	1.570
	- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน : CR	0.263	4.112
	- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ : ROA	0.401	3.495
	- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : ROE	0.201	4.575
	- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : DE	0.244	1.565
	- อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น : PBA	0.544	2.242
2	- ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด : ETR2	0.452	2.453
	- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน : CR	0.212	4.861
	- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ : ROA	0.536	2.465
	- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : ROE	0.601	1.569
	- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : DE	0.423	4.264
	- อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น : PBA	0.654	1.681
3	- ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี : BTD	0.412	1.835
	- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน : CR	0.318	3.259
	- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ : ROA	0.248	4.582
	- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : ROE	0.482	2.185
	- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : DE	0.237	2.062
	- อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น : PBA	0.731	1.639

ตารางที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวางแผนภาษี	สมการที่ 1	สมการที่ 2	สมการที่ 3
Constant	0.251	0.363	0.472
- อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง : ETR1	0.214**	-	-
- ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด : ETR2	-	0.152*	-
- ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี : BTD	-	-	0.171*
- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน : CR	0.193*	0.213*	0.235*
- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ : ROA	0.424*	0.631*	0.542*
- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : ROE	0.984*	0.920*	0.944*
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น : DE	0.392*	0.493	0.423
- อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น : PBA	0.454*	0.564	0.624
R ²	0.265	0.225	0.243
F	12.504*	16.28*	19.212*
Durbin	1.982	2.083	2.012

**ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 *ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเส้นตรงแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยทำการหาค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งจะพิจารณาจากค่าสถิติ Durbin-Watson ตัวแบบที่ 1 มีค่าเท่ากับ 1.982 ตัวแบบที่ 2 มีค่าเท่ากับ 2.083 และตัวแบบที่ 3 เท่ากับ 2.012 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบในครั้งนี้พบว่าค่าอยู่ในช่วง 1.5 – 2.5 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระมีความเป็นอิสระต่อกัน (Autocorrelation) ผลการทดสอบของ 3 ตัวแบบเป็นดังนี้

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ค่า Sig เท่ากับ 0.00 มีค่าค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.214 ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดที่ระดับนัยสำคัญ 0.050 ค่า Sig เท่ากับ 0.040 มีค่าค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.152 ผลการทดสอบ

จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดที่ระดับนัยสำคัญ 0.050 ค่า Sig เท่ากับ 0.030 มีค่าค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.171 ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 ผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อภิปรายผล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับอัตราส่วนกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การวางแผนภาษีที่มีการวัดค่าทั้ง 3 แบบคือ การวัดค่าด้วยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด และผลต่างระหว่างอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนกระแสเงินสด โดยการวางแผนภาษีด้วยการหาอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกระแสเงินสดมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยที่มีการวัดค่าด้วยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงภายใต้พื้นฐานของเงินสด แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกิดขึ้นในงวดปัจจุบันมีผลต่อกระแสเงินสดของกิจการ การวางแผนภาษีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสภาพคล่องและผลกำไรขององค์กร ซึ่งมีความสำคัญต่อการอยู่รอดขององค์กร (Ikpefan & Owolabi, 2014) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังมีรายจ่ายอีกหลายรายการที่มีข้อกำหนดตามหลักการบัญชีและหลักการทางภาษีที่แตกต่างกัน เช่น การคำนวณอัตราค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินนั้นตามประมวลกฎหมายรัชฎากรได้มีการกำหนดอัตราร้อยละของการคำนวณค่าเสื่อมราคาไว้ค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากประมวลรัชฎากรได้กำหนดเงื่อนไขของการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้อย่างละเอียด หากบริษัทได้มีการศึกษารายละเอียดเหล่านั้นจะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนภาษีของบริษัทและจะทำให้บริษัทได้มีการประหยัดภาษี โดยการเสียภาษีที่น้อยลงแต่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งการเสียภาษีน้อยลงนั้นจะส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดที่เพิ่มขึ้น และสามารถนำกระแสเงินสดนั้นไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นของบริษัทเช่น การนำไปต่อยอดให้ออกดอกออกผล สร้างเงินกลับมาให้บริษัทได้อีกต่อหนึ่งด้วย ผลการวิจัยนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Orji, & John-Akamelu (2023) ซึ่งได้ศึกษาผลกระทบของการวางแผนภาษีต่อกิจกรรมกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในจีเรียที่เผยให้เห็นว่าความแตกต่างของภาษีทางการบัญชีและหลักเกณฑ์ภาษีมีผลกระทบเชิงบวกต่อกระแสเงินสด จากการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Santana & Rezende (2016) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและมูลค่าของบริษัทในประเทศบราซิล ซึ่งมีการคาดหวังว่ากิจกรรมการจัดการด้านภาษีจะส่งผลให้เกิดการสร้างมูลค่าแก่กิจการ ทั้งนี้อาจพิจารณาเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลคือการจัดการด้านการเงินและเศรษฐกิจที่ทำให้มีการจ่ายภาษีน้อยลง โดยใช้วิธีการหักลดหย่อนสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่กฎหมายอนุญาตให้สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ ซึ่งงานวิจัยจำนวนมากในต่างประเทศ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนภาษี

และนำเสนอว่าบริษัทที่มีค่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงในอัตราต่ำจะเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญว่าบริษัทนั้นได้มีการวางแผนภาษี

การวางแผนภาษีสามารถทำได้ด้วยการเลือกใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทางภาษีเพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายภาษี เมื่อบริษัทเสียภาษีน้อยลงก็จะส่งผลให้มีกำไรเพิ่มขึ้น แต่ถ้าบริษัทมีการวางแผนภาษีที่ผิดพลาดจะส่งผลให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายภาษีเพิ่มขึ้น ปัจจุบันกฎหมายกำหนดให้บริษัทเสียภาษีจากกำไรทางภาษีในอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 20 ดังนั้น ภาษีจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการดำเนินงาน หากการลดลงของค่าใช้จ่ายภาษีจะทำให้กำไรสุทธิทางบัญชีและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น การวางแผนภาษีจึงควรเป็นสิ่งที่ทุกบริษัทต้องดำเนินการและต้องไม่ใช้ทางเลือกกว่าจะดำเนินการหรือไม่อีกต่อไป นอกจากนี้บริษัทที่มีการวางแผนภาษีอย่างถูกต้องจะทำให้บริษัทไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในภายหลัง เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและเป็น การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้นในการดำเนินงานอีกอย่างหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 บริษัทควรมีการวางแผนภาษีก่อนหรือในระหว่างการดำเนินธุรกิจ โดยศึกษามาตรการทางภาษี หรือหาที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษีมาช่วยในการวางแผนภาษีของบริษัท เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การวางแผนภาษีจะทำให้บริษัทสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายทางภาษีและเพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ทั้งนี้ บริษัทจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขหรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สอดคล้องกับบริบทของธุรกิจนั้น ๆ นอกจากนี้การวางแผนภาษีจะทำให้บริษัทมีกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานของบริษัท โดยจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ ทั้งนี้บริษัทจะต้องคอยติดตามประกาศของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับ ประกาศการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อนำมาปรับใช้กับกิจการได้อย่างถูกต้อง

1.2 เป็นข้อมูลให้นักลงทุนได้ทราบถึงกระแสเงินสดในมุมมองของการวางแผนภาษีเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อีกด้วย

1.3 สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีของกิจการสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ด้วยการส่งเสริมการให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีอากร การวางแผนภาษีและการออกสิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อเป็นเครื่องมือในการจูงใจให้บริษัทนำมาใช้ในการวางแผนภาษี ซึ่งส่งผลให้บริษัทจ่ายภาษีด้วยความเต็มใจ ไม่หลีกเลี่ยงภาษี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไปในส่วนของวางแผนภาษีนั้น ผู้วิจัยอาจจะใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และนำเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษีแต่ละรายการมาสร้างเป็นข้อคำถามเพื่อถามความคิดเห็นของกิจการหรือ ธุรกิจว่าได้มีการใช้สิทธิประโยชน์หรือค่าใช้จ่ายอะไรบ้างมาใช้ในการวางแผนภาษีและทำการทดสอบความแตกต่าง ค่าลดหย่อนแต่ละตัวว่าได้ส่งผลต่อการวางแผนหรือไม่ อย่างไร ในส่วนของตัวแปรตามนั้นอาจใช้ตัวแปรที่เป็นใน

ส่วนของการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหรือการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ซึ่งจะแสดงถึงการเติบโตของบริษัทในกรณีที่มีการวางแผนภาษีทำให้เกิดผลดีต่อบริษัทในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2567). *รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์*. ค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2567, จาก <https://www.set.or.th/th/company/companylist.html>
- โอนทัย ตรีวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Abdul Wahab, N. S. (2010). *Tax planning and corporate governance: effects on shareholders' valuation* (Doctoral dissertation). University of Southampton.
- Amiram, D., Bauer, A. M., & Frank, M. M. (2019). Tax avoidance at public corporations driven by shareholder taxes: Evidence from changes in dividend tax policy. *The Accounting Review*, 94(5), 27-55.
- Desai, M. A., & Dharmapala, D. (2008). *Tax and corporate governance: an economic approach*. In *Tax and corporate governance* (pp. 13-30). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Desai, M., & Dharmapala, D. (2006). Corporate social responsibility and taxation: The missing link. *Leading Perspectives*, 4(57), 4-5.
- Donohoe, M. P. (2015). The economic effects of financial derivatives on corporate tax avoidance. *Journal of Accounting and Economics*, 59(1), 1-24.
- Duhoon, A., & Singh, M. (2023). Corporate governance in family firms: A bibliometric analysis. *Management*, 1, 22.
- Garanina, T., & Petrova, O. (2015). Relationship between liquidity, cash conversion cycle and returns of Russian companies. *Korporativnye finansy Journal of Corporate Finance Research*, 9(1), 33-40.
- Ghazalat, A. (2024). Exploring aggressive tax planning dynamics: the impact of investment opportunity sets and free cash-flow surplus. *Journal of Financial Regulation and Compliance*.
- Hoffman Jr, W. H. (1961). THE THEORY OF TAX PLANNING. *Accounting Review*, 36(2).
- Ikpefan, O. A. & Owolabi, F. (2014). Working capital management and profitability of the manufacturing sector: An empirical investigation of Nestle Nigeria plc and Cadbury Nigeria plc. *Global Journal of Management and Business Research*, 14(4).
- Khan, M. M., & Safiuddin, D. (2016). Liquidity and Profitability Performance Analysis of Selected Telecoms Companies. *International Journal of Research in Regional Studies, Law, Social Sciences, Journalism and Management Practices (AIJRRLSJM)*, 1(8), 365-376.

- Kroes, J. R., & Manikas, A. S. (2014). Cash flow management and manufacturing firm financial performance: A longitudinal perspective. *International Journal of Production Economics*, 148, 37-50.
- Mahirun, M., & Kushermanto, A. (2018). Capital structure, investment opportunity set, growth sales, firm size and firm value: r&d intensity as mediating. *Calitatea*, 19(164), 117-122.
- Orji, E. N., & John-Akamelu, C. R. (2023). Book Tax Differences and Financial Distress of Public Listed Consumer Goods Firms in Nigeria. *Journal of Global Accounting*, 9(1), 346-382.
- Pedhazur, E. J. (1997). *Multiple regression in behavioral research*. Orlando, FL: Harcourt Brace.
- Santana, S. L. L., & Rezende, A. J. (2016). Corporate tax avoidance and firm value: evidence from Brazil. *Revista contemporânea de contabilidade*, 13(30), 8.
- Santana, S. L. L., & Rezende, A. J. (2016). Corporate tax avoidance and firm value: evidence from Brazil. *Revista contemporânea de contabilidade*, 13(30), 8.
- Souza, A. R. C., Veras, S. L. L., & Veloso, C. C. (2023). Simulation of tax planning in operating cash flow. *Accounting Review*, 12(23), 43-68.
- Tsado, E., & Gunu, U. (2016). Managers' perception of internal factors and their effect on corporate entrepreneurship: The case of Nigerian manufacturing industry. *Acta Universitatis Danubius. Œconomica*, 12(4).
- Udomrattanasup, M., & JARUTAKANONT, S. (2022). The Relationship between Related Party Transaction and Tax Planning.
- Usman, T. O., Okaiwele, I. M., & Asuquo, N. B. (2020). Corporate tax planning, board compensation and firm value in Nigeria. *Accounting and taxation review*, 4(3), 11-28.
- Zhao, R., & Lu, L. (2019, May). Research on the Basic Ideas and Methods of Enterprise Tax Planning. In *2019 International Conference on Management, Education Technology and Economics (ICMETE 2019)* (pp. 1-4). Atlantis Press.